

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz. w niedzielę i święta od 10 do 1 w poł.

Niedziela: Stanisława Kostki.

Poniedziałek: Elżbiety Królowej.

Wtorek: Feliksa Waleczjusza.

Sroda: Ofiarowanie N. M. P.

Dziś: Serapiona Męczennika.
Czwartek: Leopolda Wyznawcy.
Piątek: Edmunda Biskupa.
Sobota: Salomei Panny.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 13.
Zachód 4 " 15.
Długość dnia godzin. 9 " 2.
Ubyło 7 " 41.

Wschód księżyca o godzinie 3 minut 10 r.
Zachód 2 " 20 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 9.
Dziś o godzinie 4-jej rano 6° R.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Wodzimira, jutro Przebysława.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków wydziału ekonomicznego administracyjnego Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 wieczorem.)— Sesja wyborcza zgromadzenia rzeźników. (Sala magistratu—5 po połud.)— Sesja wyborcza nowo zorganizowanego zgromadzenia kuchmistrzów. (Sala hr. Berga w magistracie—6 wieczorem.)— Posiedzenie komisji balotującej Towarzystwa muzycznego. (Lokal Towarzystwa w gmachu teatru—7½ wieczorem.)— Pojeźdzenie członków komisji owocarskiej Towarzystwa ogrodniczego. (Lokal Towarzystwa, Chmielna—7 m. 30 wieczorem.)
Pobór wojskowy: Superrewizja popi-owych, którzy otrzymali ulgi lat poprzednich z cyrkulów: zanikowego i sobornego. (B. baraki rekruckie na Pradze—8 rano.)
Wystawy: Wystawa przemysłowa. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—od 10-jej rano do 9-jej wieczorem.)— Wystawa konkursowa sztuki ornamentacyjnej i dekoracyjnej. (Krak.-Przedm. róg Królewskiej—od 10-jej rano do 4-jej po poł.)— Wystawa Tow. sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-jej rano do 6-jej po południu.)— Salon artystyczny spółki malarzy i rzeźbiarzy warszawskich. (Nowy Świat № 56—od 10-jej rano do 6-jej po południu.)— Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 6-jej po południu.)
Koncerty: Wieczór Towarzystwa muzycznego. (Sale reductowe—8 wieczorem.)
Teatry: Wielki: dziś „Lena”, jutro „Wesele Figara”;— Rozmaitości: dziś „Myszka”, jutro „Dwie damy”;— Mały: dziś „Baron cygański”, jutro „Wujaszek Alfonsa” i „Białe spaki”. (7½ wieczorem.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-jej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 20 kop. 5½. (Pożyczki wydawane nie będą. Wykup i prolongata uskutecznią się od 9-jej rano do 1-jej po południu.)

Kanalizacja domów prywatnych.

II.

Wypada nam dziś zatrzymać się nad drobiazgowym, wyczerpującym przeglądem proponowanych przez p. Lindleya „przepisów”, udzielonym przez ministerjum, według raportu wspomnianego wczoraj komitetu techniczno-budowlanego.

Przedewszystkiem komitet zwrócił uwagę na ar-

tykuł „przepisów” (4-ty), według którego roboty kanalizacyjne mogą być powierzane budowniczym, inżynierom i firmom handlowym, upoważnionym *ad hoc* przez magistrat, i uczynił przy tym artykule dopisek, iż roboty wspomniane mogą być dokonywane przez wszystkie osoby, które z mocy § 195-go Zbioru praw (tom XII) mają prawo sporządzać projekty i wykonywać budowle; do osób więc tych nie mogą być stosowane żadne wyłączenia, właściwe tylko dla firm handlowych i majstrów. To też, zdaniem komitetu, odnośny § „przepisów” powinien być zrehabilitowany w ten sposób: „kanalizacja domów prywatnych prowadzi się kosztem właścicieli, którzy mają prawo powierzać roboty tym wszystkim budowniczym i inżynierom, którzy w ogóle upoważnieni są do robót budowlanych; pozwolenia swoje magistrat udziela tylko majstrom i firmom handlowym.”

Dalej minister um proponuje, iżby z §§ 5-go i 6-go „przepisów” wykluczone było zastrzeżenie, ażeby odprowadzane rurami płyny nie miały temperatury wyższej nad 28 R. i nie zawierały ciał w stanie gnicia lub fermentacji; dwa te warunki — zdaniem komitetu — są niewykonalne. Według słusznych poprawek ministerjum, kanałami można odprowadzać: 1) wszelką wodę bez twardej osady (piasek, popiół, śmiecie) i odpadków (kości, owoce), tudzież bez ciał chemicznych, stałych i płynnych, jako mogących psuć kanały; 2) wszelkie nieczystości ludzkie, dostatecznie wodą rozcieńczone; w fabrykach należy zastosować środki zapobiegawcze, jak dezynfekcja, neutralizacja i t. d., zgodnie z wydanem przez magistrat dla każdego wypadku pozwoleniem.

Z kolei komunikat zaznacza, iż dwa punkta w § 11-ym, określającym zobowiązania, jakie przyjmuje na siebie właściciel, pragnący korzystać z rur miejskich, należy wyjaśnić. Właściciel np. nie może odpowiadać za złe projekta, skoro projekta zatwierdza tylko magistrat. Drugi znowu punkt proponuje zapewnić organom magistratu prawo swobodnych oględzin wszelkich urządzeń kanalizacyjnych wewnątrz nieruchomości.

W tem miejscu komitet tak pisze: „Przyznanie

takiego prawa sprawiałoby wszystkim mieszkańcom domu istotną niewygodę i dlatego też okazuje się uciążliwym i zbyt ciężkim; dość będzie, jeżeli przyznany organom magistrackim dostęp w każdej chwili do studni kontrolującej, urządzonej według typu przez magistrat wskazanego, lub syfonu na dworze; podobnego syfonu przepisy magistratu nie przewidują, lecz urządzenie tego rodzaju przyrządu nie napotka trudności”.

Jeszcze dalej, z powodu § 15-go, ministerjum w następujący sposób sprawiedliwie rozstrzyga ważną dla właścicieli kwestję kontroli: „Magistrat ma prawo oględzin w czasie wykonywania robót, lecz oględziny te powinny ograniczać się tylko do sprawdzenia, iż roboty wykonywane są bez wykroczeń przeciw zatwierdzonemu projektowi; wszelkie inne wskazówki kontrolującego technika, nie mogą być dla właściciela obowiązujące; w razie wykroczeń przeciw projektowi urzędnik sporządza protokół, na którego zasadzie właściciel może być pociągnięty do odpowiedzialności.” I jeszcze dalej *ex. re.* § 19-go: „Kontrola magistratu może rozciągać się tylko od sieci ulicznej i do studni kontrolującej”.

W § 20-ym magistrat pragnął zapewnić sobie prawo przerabiania urządzeń już po ich wykonaniu. Prawo to — pisze w swoich uwagach ministerjum — zgola niesłusznie jest zapewniać magistratowi; dałoby ono powód do rekonstrukcji bez końca; magistrat, zatwierdzając projekt, powinien go rozważyć wszechstronnie i bacznie, iżby projekt wykonany był ściśle, a raz wydawszy pozwolenie na przyłączenie kanalizacji danej posesji do sieci miejskiej, magistrat nie powinien już żądać żadnych zmian. Zgodnie z tem, ministerjum zaleca § 20-ty wykreślić.

Wreszcie, odnośnie do § 21-go „przepisów”, w którym mowa, czym kosztem ma być utrzymywana kanalizacja nieruchomości, komitet zaleca przepis, który w ten sposób wyklada: „Część budowli kanalizacyjnych, między przykanalikiem a studnią kontrolującą włącznie, utrzymywana będzie kosztem

STRZASKANE KOLUMNY.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

przez

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

W przedpokoju dały się słyszeć dwa głosy. Jeden głośny, Grzegorza, drugi cichy, jakby błagający.

— Hultaj, wrócił nareszcie! — rzekł doktor, ku drzwiom podchodząc. Gdy je otworzył, zapytał: — Kto tam?

— To ten sam żyd, proszę pana dyrektora, który tu już był trzy razy. Nie sposób go się pozbyć.

— Jaki żyd?

— Albo ja wiem jaki... Mówi, że chory i chce koniecznie dostać się do szpitala.

— To niech idzie do żydowskiego. Przecie my przyjmujemy tylko chrześcijan.

— Mało sto razy mu to powtórzyłem, a on wciąż swoje mówi.

Żyd skorzystawszy z nieuwagi Grzegorza, który trochę od drzwi odstąpił, wsunął się do przedpokoju. Mizerny był bardzo; jedną rękę, grubą szmatą obwiązaną, miał na temblaku.

— Jaśnie wielmożny panie dyrektorze — rzekł głosem błagającym — ulituj się nad biednym żydkiem! Dwa dni temu, ukąsiła mnie w stajni jakaś brzydka mucha, bodaj ją szlag trafił. Ręka mi spuchła, zrobiła się czarna, felezer powiedział, że jak nie pójde do szpitala, muszę umrzeć. Jaśnie wielmożny panie dyrektorze, ulituj się, ja mam pięcioro dzieci.

— A cóż mnie to obchodzi?

— Jak ja umrę i one poumierają, bo nie będą miały z czego żyć.

— W takim razie Bogu podziękujemy, że będziemy mieli mniej wrogów.

— Czemu mniej? Czemu my mamy być wrogami? Jaśnie wielmożny pan dyktor żartuje, a ja już umieram...

— Ja bynajmniej nie żartuję, lecz ci mówię, że my przyjmujemy tylko chrześcijan. Idź do szpitala żydowskiego.

— Byłem tam, ale mi powiedzieli, że miejsca nie mają. Może oni umyślnie tak powiedzieli. Niech szlag trafi tych żydów paskudnych! Jaśnie wielmożny panie dyktorze, zlituj się nademną!

— Ja się nad żydem nie lituję.

— Nie? A czy to żyd nie człowiek? Może mnie ręka nie boli, a może ja moich dzieci nie kocham? Czemu ja mam być gorszy, niż ten pies, którego na klinię także przyjmują, jak zachoruje? Jaśnie wielmożny panie dyktorze, ulituj się nad memi dziećmi, nad sierotami!

— A to skaramie boże z tym żydem! — rzekł doktor, tracąc czoło. — Dla naszych biedaków nie mamy dość miejsca, a tu jeszcze ta hołota się ciśnie.

— Pan Bóg za to hojnie nagrodzi pana dyrektora!

— Idź do licha i weź z sobą całą nagrodę, a jeszcze ci co dopłacę.

— Gdzie ja pójde? Gdzie ja pójde? — zaczął żyd zawodzić.

— Nie rycz mi tu, bo cię każe wyrzucić! Idź Grzegorzu z nim do pana konsyljarza Miczińskiego i powiedz mu, żeby tego faryzeusza umieścił na ostatnim łóżku, które jest jeszcze wolne. Niech go też zaraz opatrzy, a jakby mnie potrzebował, niech do mnie przyśle, choćby o północy.

Żyd chciał doktora w rękę pocałować, ale on cofnął się ze wstrętem.

— Jam nie Chrystus, byś mnie całował, Judaszu, i nikt ci za to srebrnikami nie zapłaci.

Ledwie za nimi drzwi się zamknęły, weszła nowa postać. Była to jakaś kobieta z głową obwiązaną. Jej twarzy prawie widać nie było. Gdy stanęła na środku przedpokoju, podniosła głowę, jak ten, co mało widzi.

— Czem pani mogę służyć? — doktor zapytał.

— Jestem chora, ciężko chora...

— Masz babo redutę! Na tablicy, na drzwiach przybitej, stoi czarne na białym, że ordynuję od drugiej do czwartej, a pani mi przychodzi o dziewiątej, kiedy już ciemno. A czy to ja niewolnik, żebym nie miał chwili spokojnej? Męcz się cały dzień, a gdy wieczór przyjdzie, nie dadzą ci nawet wypić filiżanki herbaty. Idź pani z Bogiem i zgłoś się jutro, za dnia...

— Ach! gdybym mogła tak długo czekać! — nieznaną westchnęła.

— Wiele ten czyni, kto musi.

— Prawda — szepnęła i ucieła.

Doktor widząc, że nie odchodzi, szorstko zapytał: — Czegoż pani jeszcze czekasz?

— Ach! panie dyktorze, ja bardzo nieszczęśliwa! Tydzień temu dostałam bólu oczu, zdaje się, że to będzie zapalenie egipskie, znajomi poradzili mi, bym się zgłosiła do pana dyrektora, a będę zdrowa. Przyjechałam więc mil piętnaście, a teraz muszę odejść z niczem.

— Prawdziwie boże skaramie!... Ale proszę tu do światła, zobaczymy, co pani jest.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

miasta, oprócz wypadków, jeżeli uszkodzenia nastąpiły z winy właściciela."

W tem miejscu kończą się uwagi nad działem administracyjnym „przepisów".

Skwapliwie przyznajemy, iż w takich warunkach, jakie proponuje ministerjum, nie znajdzie się chyba w Warszawie właściciel nieruchomości, któryby się ociągał z zaprowadzeniem kanalizacji...

K. W.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= Młynarze z Królestwa Polskiego, jak donosi *Now. wr.*, wystąpili za pośrednictwem warszawskiego towarzystwa przemysłu i handlu do ministerjum z projektem szeregu środków, mających na celu poparcie rozwoju tej gałęzi przemysłu. Do środków tych zaliczono: 1) rewizję taryf kolejowych od przewozu mąki i pszenicy; 2) podniesienie cla od drobnej kaszy (manny i perłowej) do 30 kop. na pudzie; 3) przyznanie kredytu hipotecznego właścicielom młynów; 4) organizację wzajemnej asekuracji młynów i worków i 5) ustanowienie pewnych ulg przy wywożeniu mąki za granicę.

= Dzienniki kijowskie donoszą, iż r. 1889 odbędzie się w Kijowie zjazd leśników.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż otwarcie stalowni nad Donem nastąpi w końcu b. m. lub na początku grudnia.

= Według gazety *Now. wr.* do ministerjum spraw wewnętrznych wniesiony został projekt warszawskiego towarzystwa właścicieli koni, używanych do robót. Celem towarzystwa jest wynagradzanie szkód wynikłych z choroby lub straty koni. Członkiem towarzystwa może być każdy właściciel mniej niż 4 koni. Składka wynosi 15 kop. od konia na tydzień.

= W uzupełnieniu podanej już wiadomości o zamiarze skanalizowania m. Łodzi donosimy za *Warsz. dziennik.*, iż miejscowi przemysłowcy i kapitalisci zebrałi odrazu podpisy na sumę 2 milionów rs. pożyczki kanalizacyjnej. Projekt doniesłego dla miasta znaczenia zostaje przesłany do decyzji właściwych władz.

= Jutro o 7 1/2, wieczorem w gmachu giełdy odbędzie się zgromadzenie przedwyborcze kupiectwa tułajskiego, celem wyboru sędziów trybunału handlowego.

= W dalszym ciągu superrewizji, jutro we czwartek winni się stawić na punkt zborny ci popisowi z 1-go okręgu poborowego, stali mieszkańcy cyrkulów: zamkowego i sobornego, którzy w poniedziałek losowali i wyciągnęli numery od 1-go do 150-go.

= Fabryka „Wulkan” zacznie funkcjonować w przyszły poniedziałek, dzięki wypożyczonej przez magistrat lokomobili.

= Na wczorajszym posiedzeniu administracji ogólnej, w Towarzystwie dobroczynności odbytem, między innemi wyznaczono delegację, złożoną z pp.: Jana Zielińskiego, Wacława Dobrowolskiego, Aleksandra Piechowskiego, Wiktora Kronenberga, Władysława Wołowskiego i Stanisława Skrobańskiego, której poruczone zostało odbycie rocznej rewizji kasy głównej Towarzystwa. Następnie postanowiono dopełnić otwarcia szwalni dla ubogich dziewcząt przy ulicy Czerniakowskiej w d. 17-ym b. m., t. j. w sobotę, o godz. 12-iej w południe i zaprosić opiekuna do wybrania zarządu szwalni. Nakoniec z raportu lekarza instytutu Towarzystwa powzięto wiadomość, że z końcem września r. b. w zakładzie starców i kalek pozostawało chorych mężczyzn 41, kobiet 71, w październiku zachorowało mężczyzn 27, kobiet 36, wyzdrowiało mężczyzn 25, kobiet 32, zmarło mężczyzn 2, kobiet 3, pozostało chorych z końcem października mężczyzn 41, kobiet 72 — razem 113 osób.

= Dowiadujemy się o zmianach w głównym biurze kolei fabryczno-lódzkiej. Miejsce naczelnika kancelarii, p. Nufera, przeniesionego do zarządu kolei dąbrowskiej, zajął p. Sołtan, dotąd na tej ostatniej drodze pracujący, posadę zaś głównego buchaltera po Hertzlerze zajął p. Wohl, również pracujący dotąd w biurze kolei dąbrowskiej.

= Rada kolegialna, p. Jan Ratyński, nowomianowany radnym magistratu na miejsce ś. p. Cezarego Dawidowskiego, z dniem wczorajszym objął obowiązki naczelnika wydziału administracyjnego i dyrektora lombardu miejskiego.

= Starszym pomocnikiem naczelnika biura oberpolimajstra został mianowany p. Konstanty Liebert.

= Naczelnik warszawskiego okręgu żandarmerji,

generał-lejtnant Brok — jak donosi *Warsz. dziennik.* — wyjechał za granicę.

= Wspomnienie pośmiertne.

Wczoraj pochowano zwłoki ś. p. Józefa Mejora b. mechanika.

Ś. p. Mejer był osobistością popularną i znaną w całym mieście, jako prawy człowiek i niezwykle zdolny mechanik.

Założył on pierwszą w kraju fabrykę maszyn i narzędzi rolniczych w 1834-ym r. lecz niepowodzenia materialne zmusiły go do zaniechania przedsiębiorstwa i ponownego wstąpienia do banku.

W kilka lat później, niezależnie od czynności biurowych, pracując nierzadko nocami, udoskonalił sieczkarnię, następnie dokonał wynalazku plomb, kontrolujących opłaty celne, oraz maszyny do przemierzania i plombowania cukru, za którą otrzymał od rządu nagrodę.

Później, w 1843-im r. wynalazł maszynę do sprawdzania wagi towarów na komorach w r. zaś 1847-ym z pomyślnym rezultatem doprowadził do skutku rozpoczętą przez Bohtego maszynę do kontrolowania cieczy, ku wielkiej wygodzie gorzelni i doprowadził do skutku uważane dotąd za niewykonalne a tak niezbędne ujednolnienie stempli ruchomych kolorowych w formie biletowej; nakoniec w 1863-m r. wykonał nowy rodzaj giloszów z drobnych wyrazów składający się, który z wielką zaletą przez Bank polski na użytek biletów zastosowany został.

= Na kościół.

W zgromadzeniu jubilerów, złotników i grawerów, tak majstrów jak i subiekci, złożyli składkę w sumie 46 rs. 50 kop. na kościół św. Marcina, w którym mieści się obraz patrona tego cechu, św. Eligjusza w górnej kondygnacji wielkiego ołtarza.

Obraz ten podczas pamiętnego pożaru został uszkodzony, składka więc ma być użyta na odnowienie.

= Na wystawie.

Jeszcze przybywają okazy!

Wczoraj na wystawę przemysłową w Muzeum przysłano roboty laubzegowe, a w ich liczbie dużą szafkę ścienną do zegara, wyrobu p. Michalskiego.

P. Maciejowski znowu otrzymał z Cesarstwa zamówienia na parę tysięcy lalek tańczących.

Ruch się wzmacnia.

= U celu.

Dziś więc w gmachu ratusza w sali sztandarowej zbiorą się adepci sztuki kulinarnej po raz pierwszy, jako członkowie nowego zgromadzenia zorganizowanego na zasadzie ustawy rzemieślniczej z 1816-go r. Inicjatywę ku temu dał p. Józef Snowański, który przed kilku laty powziął myśl założenia stowarzyszenia kucharzy w rodzaju kasy zaliczkowo-wkładowej.

Tenże inicjator już wówczas wyjednał u oberpolimajstra m. Warszawy zwołenie, aby kucharzy nie przypuszczano do wykupu książeczek służbowych na równi z lokajami, stróżami, wyrobnikami i t. p., gdyż kucharstwo stanowi pewien kunszt i rzemiosło.

Na odbytem w dniu 1-ym marca 1887-ym r. zebraniu licznego grona kucharzy, pryncypałów i oficjalistów, uchwalono dla skuteczności zatwierdzenia zaniechać starań o odrębne stowarzyszenie, a powołać się na ustawę rzemieślniczą, aby założyć cech.

Jako zawiązek przyszłego funduszu zebrano na tem przedwstępnem posiedzeniu 500 rs. dobrowlnych ofiar i wybrano delegację, złożoną z 12-tu osób dla przeprowadzenia projektu.

Cech kucharski od dziś więc po dokonaniu wyborów na starszego i podstarszego, zacznie prawidłowo funkcjonować.

W myśl ustawy cechowej członkowie regularnie wnoszący składkę, będą mieli zapewnioną w razie choroby kurację i wsparcie przy niemożności znalezienia miejsca.

Szkoła kucharska zostanie z początkiem roku przyszłego otworzona, a sprawą tą zajmuje się specjalnie wybrana komisja.

Wybory rozpoczną się o godzinie 6-iej po południu.

= Koszykarstwo.

Przy szkole miejskiej w mieście Aleszki gubernji Tauryckiej utworzony został oddział rzemieślniczy, w którym między innemi ma być wprowadzona nauka koszykarstwa.

Otóż miejscowy urząd powiatowy ziemski odwołał się do tutejszego magistratu, prosząc o zarekomendowanie odpowiedniego majstra, któryby się wykładu wspomnianego rzemiosła mógł podjąć.

Magistrat ze swej strony polecił urzędowi starszych warszawskiego zgromadzenia koszykarzy, aby zawiadomił o tem wszystkich majstrów cechowych i o skutku oferty jaknajspieszniej złożył relację.

Notując tą wiadomość, z przyjemnością nadmieniamy, iż koszykarstwo u nas w ostatnich kilku la-

tach wielce się rozwinęło i cieszy się szerokim rozgłosem, czego dowodem fakt, że z tak dalekich stron otrzymujemy podobne propozycje.

= Z życia towarzyskiego.

Ks. Radziwiłł już od lat kilku restauruje zrujnowany zamek ołycki.

Obecnie odświeżają obszerne salony, które wkrótce pomieścić mają licznych i dostojnych gości.

W czerwcu bowiem 1889 r. ma się odbyć w Olyce srebrne wesele księstwa, na którą to uroczystość przybyć mają liczni goście z kraju i zagranic, a nawet — jak słychać — zjechać ma jeden z panujących książąt niemieckich.

Podczas zjazdu ma się odbyć wielkie polowanie na łosie, których w lasach, do ordynacji ołyckiej należących, jest jeszcze sztuk kilkadziesiąt.

= Fantazja divy.

Podczas pobytu w naszym mieście, szwedzka śpiewaczka, panna Arnoldson, zawarła ponowny kontrakt z dotychczasowymi impresjarjami, pp. Strakosch i Fischhof.

Po ukończeniu 20-tu występów w Petersburgu, panna Arnoldson udaje się do Ameryki, gdzie w ciągu 4-ech miesięcy ma dać 100 koncertów, za co otrzyma 400,000 franków, a nadto impreza ponosi kosztą przejazdu i pobytu w każdej miejscowości.

Kiedy diva miała już podpisać tyle dla niej korzystny kontrakt, wstrzymała się jeszcze prosić o dodanie warunku, że do karety musi mieć zawsze konie siwe, a nie innej maści.

Impresjarjowie, uważając to za bagatelkę, ustnie przyrzekli spełnić żądanie śpiewaczki, lecz ta domagała się koniecznie, aby ów punkt był w kontrakcie wciągnięty.

Zyczeniu jej musiano zadośćuczynić.

= Szczęśliwa operacja.

Wyjęcie kuli z głowy Czachorowskiemu, który przed kilku dniami usiłował pozbawić się życia, dokonane zostało w szpitalu Dzieciątka Jezus zupełnie pomyślnie.

Czachorowski ma się całkiem dobrze i wkrótce szpital opuści.

= Pokasany.

Do zakładu dra Bujwida przywieziono wczoraj mieszkańca wsi Siolce, gminy Mokotów, Michała Ladowskiego.

Pacjent jest pokasany przez wściekłego kota.

= Dwie eksplozje.

Wczoraj po południu władze sądowo-policyjne zostały zaalarmowane wiadomością o nowej eksplozji. Mówiono, iż wypadek wydarzył się w fabryce kartaczy na Pradze, iż fabryka poniosła dotkliwą stratę, iż są ofiary w ludziach!

Na szczęście pogłoski okazały się przesadnymi, jakkolwiek sprawdzono nie jeden, lecz dwa wybuchy.

Pierwszy nastąpił nie w fabryce granatów i nie na Pradze, lecz w fabryce żelaznej Lilpopa i Rana przy ul. Książęcej.

Fabryka ta zakupuje stare żelastwo, odpadki i odlamki wystrzelonych naboju.

Właśnie wczoraj o godz. 2-iej po południu w dziedzińcu fabryki rozległ się huk.

Przerazeni pod wpływem tak świeżej jeszcze katastrofy w „Wulkanie”, pospiesznie opuszczali warsztaty.

Jest domniemanie, iż eksplodował granat, tak przynajmniej wnosić można z rozrzuconego po podwórzu żelastwa.

Drugi wypadek wydarzył się na ul. Senatorskiej w domu nr. 15.

Okolo godz. 5-iej po południu przechodnie zaalarmowani zostali głośnym hukiem.

Na podwórzu wspomnianej posesji oczoni naszym przedstawił się smutny widok.

Na bruku w pobliżu otworu, gdzie mieści się wodomiar, leżał jakiś człowiek bez przytomności, o kilka kroków dalej drugi, jęcząc, wzywał pomocy.

Wydobywający się płomień z otworu zagrażał co chwila nową katastrofą, wezwano więc policję, gdy żołnierze batalionu rezerwowego nadbiegli z pomocą.

Niedającego oznak życia robotnika przeniesiono do lazaretu pułkowego, a ztąd do szpitala Dzieciątka Jezus.

Z zeznania drugiego rannego robotnika okazało się, że ów ciężko poparzony jest Bronisław Ostrowski, wysłany dla sprawdzenia wodomiaru w dole, z rozporządzenia zarządu wodociągów.

Zaledwie Ostrowski spuścił się na dół z latarką rozległ się huk okropny i O. został wyrzucony w powietrze.

Drugi robotnik stojący nad otworem, Jan Janowski, zamieszkały przy ul. Bruckiej, został ciężko poparzony na całej twarzy i rękach.

Tu znowu przyczyna eksplozji było pęknięcie rury gazowej.

Sledztwo w obu wypadkach natychmiast zarządzone.

Pod wpływem snu. Zamieszkały pod nr 80-ym przy ul. Wilczej, p. G. miał wczoraj już rano około godziny 8-jej nader przykry sen, w którym przedstawiał się obraz jakiegoś napadu, walki z rabusiami i t. p.

Latwo więc sobie wyobrazić przerażenie wpółśennego p. G., gdy otwierając oczy ujrzał na progu sypialni wysokiego mężczyznę całkiem sobie obcego.

Pozostając pod wrażeniem snu p. G. rzucił w nieznanego lampę stojącą na nocnym stoliku, a jednocześnie wola o pomoc.

Hasas jaki się wszczął zaalarmował sąsiadów.

Nieznanego, którego p. G. trafił w twarz został w fatalny sposób pokaleczony, a sądzić, że ma do czynienia z wariatem, uciekł do sieni.

Okazało się, że to był ipkasz z prowincji p. M., który prosto z koleji udał się do mieszkania G.

Służący wyszedłszy po bułki nie zamknął drzwi i p. M. swobodnie doszedł aż do progu sypialni p. G., który go tak okrutnie poczęstował.

Pokaleczony prowincjonalista nie chciał przyjąć żadnych przepraszeń i zagroził sprawą sądową.

Kradzieże. Łaja Konowa, mieszkanka Łodzi, przybywszy onegdaj wieczorem koleją wiedeńską do Warszawy, powierzyła do odniesienia kufer z rzeczami na Pragę, jakimś człowiekowi, który w drodze zbiegł; poszkodowana oblicza stratę na sumę 150 rs.

Przy ul. Chłodnej pod nr 39-ym, w mieszkaniu właściciela dystrylarni, Borucha Mendrzyckiego, skradzione futro alki, wartości 120 rs.

Zamach samobójczy. Przed kilku dniami znikła bez wieści Antonina D., 17-letnia córka konduktora kolei.

Rodzice pomimo energicznych poszukiwań na ślad zaginionej nie natrafili.

Dopiero wczoraj w południe nadeszła wiadomość, iż dziewczyna przybyła u Tomasza W., zamieszkałego na Szmulo-wiźnie.

Tam ją znaleźli rodzice w stanie nader groźnym.

Okazało się, iż D. otrula się fosforem zeszkobanym z kilku paczek zapalek.

Dzięki energicznej pomocy lekarskiej jest nadzieja, że dziewczę będzie ocalone.

NOTATNIK TERMINOWY.

W dniu jutrzejszym, o godz. 12-jej w południe, w biurze zarządu warszawskiej gminy starozakonnych odbywać się będzie licytacja in minus na następujące dostawy dla służby gminy: a) w zimie 1888/9 r. sukna i podszywki wełnianej na sumę około 2,000 rs.; i węgla kamiennego dla rozdania pomiędzy biednych około 15,000 pudów; b) w zimie r. 1889-go: drzewa opałowego, węgla kamiennego, świec i naty dla biura zarządu gminy, szkół gminnych i administracji cmentarzy na sumę około 1,000 rs.

Do dnia jutrzejszego przyjmowane będą podania o przyznaniu z zapisu s. p. Franciszka Kamińskiego kilku stypendjów w wyższych zakładach naukowych dla niezamożnych studentów polaków, rodem z Królestwa Polskiego, katolików, rodziny Kamińskich lub Borkowskich, a w braku tych i z innych rodów. Podania przyjmuje p. Aleksander Wysocki, naczelnik kancelarii komitetu Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Do dnia jutrzejszego wydawane będą w lokalu zarządu Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Lyszkowice” i „Hermań” (przy ulicy Mazowieckiej pod nr 9-ym) nowe arkusze z kuponami na drugie dziesięciolecie.

Do dnia jutrzejszego dokonany być ma spis mieszkańców starozakonnych w Warszawie, a to w celu ustanowienia podatku na utrzymanie gminy izraelskiej.

Jutro, o godz. 5-jej wieczorem, w gmachu Towarzystwa dobroczynności odbędzie się posiedzenie rady opiekuńczej cyrkułu XI-go zamkowego, na którym wybrani być mają opiekun cyrkułowy i jego zastępcę.

Jutro, w radzie gubernjalnym łomżyńskim, odbędzie się licytacja na dostawę różnego rodzaju sukna i płótna dla arezantów więzienia łomżyńskiego; wadium 300 rs.

Jutro, w radzie gubernjalnym suwalskim, odbędzie się licytacja na dostawę w ciągu lat trzech, 1889—1891, ubrania, bielizny i obuwia na czas letni i zimowy dla arezantów płci obojej i ich dzieci w m. Suwałkach; wadium 500 rs.

NEKROLOGJA.

† S. p. Julian Sobolewski, b. rejent przy sądzie okręgowym w Warszawie, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, dnia 12-go listopada 1888 r., przeniosł się do wieczności, przeżywszy lat 55.

Pozostała żona, syn, córka i wnuczki zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 14-ym listopada, to jest we środę, o godzinie 10-jej i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, a następnie na wyprowadzenie zwłok z domu nr 10 plac św. Aleksandra w tymże dniu, o godzinie 3-jej po południu, na cmentarz powązkowski. 3—3389

† S. p. Jan Szczepański, przeżywszy lat 29, po krótkich cierpieniach, zmarł w dniu 10-ym listopada 1888 r., pozostawiając żonę i troje drobnych dzieci. Zarząd fabryki „Wulkan” zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele parafialnym, w dniu 14 listopada, to jest we środę, o godzinie 10-jej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok na cmentarz bródnowski. 2—3393

† S. p. Józefa Karpińska, panna, przeżywszy lat 26, po krótkich cierpieniach, zmarła dnia 10-go listopada 1888 r., pozostawiając ojca. Zarząd fabryki „Wulkan” zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłej na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele parafialnym, w dniu 14-ym listopada, to jest we środę, o godzinie 10-jej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok na cmentarz bródnowski. 2—3394

† S. p. Konstancja z Niesiołowskich Krzykowska, b. właścicielka ziemska, po ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, oddała Bogu ducha, w dniu 12-ym listopada r. b. Sroksani synowie, córki i wnuki zapraszają krewnych i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej w dniu 16-ym listopada, to jest we

czwartek, o godzinie 10-jej i pół zrana, następnie na wyprowadzenie zwłok zaraz po nabożeństwie, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —3396

Z SĄDÓW.

Sprawa o grabież.

Wilno, dnia 6-go listopada.

Dnia 28-go października, sala posiedzeń wileńskiego sądu okręgowego przeprowadzono posiedzenie.

Już od rana poczęły napływać tłumy, przeważnie starozakonne, ciekawe przysięgi sprawy, trzęsącej się słynnej a zuchwałej grabieży, dokonanej w dzień biały na jednej z przynajmniej ulic Wilna, w kantorze wekslowym Assa.

Na ławie podsądnych zasiadł Nuchim Czarny, oskarżony o udział w napadzie i kradzieży.

Rzecz tak się miała.

Jeszcze w kwietniu r. b., gdy w dzień soboty właściciel kantoru Hankiel Ass, udał się wraz z żoną o godzinie 9-jej rano do domu modlitwy, pozostawiając w domu dwie znane z uczciwości służące, kilku uzbrojonych złoczyńców wtargnęło przez tylne wejście do kantoru i zainicjowała pomoc zawołać mogły, obie skrepowane i zakneblowane zostały. Jedną z nich wrzucono do ciemnej komórki pod schodami, drugą przywiązano do drzwi. Następnie złoczyńcy rozpoczęli gospodarzyć w kantorze, otworzywszy zamki za pomocą wytrycha, zabrali całą gotowiznę i papiery wartościowe na sumę 60,000 rs. oraz wszystkie klejnoty i kosztowności, znajdujące się w mieszkaniu.

Na razie policja nie mogła wpasnąć na trop złoczyńców, tak, iż zdawało się, że ci ujdą już bezkarnie zdołali, gdy dzięki przypadkowi, jeden z nich wpadł w kilka dni później w ręce sprawiedliwości.

Dwaj podoficerowie żandarmów, Wasiljew i Babków, bawący w Ładzie, spostrzegli w szynku podejrzanego człowieka, którego aresztowali i przy którym znaleźli kilka listów zastawnych wileńskich, oraz innych papierów wartościowych, co jeszcze bardziej ich w podejrzeniu utwierdziło.

Schwytany ptaszek okazał się Nuchimem Czarnym, sądzonym już parokrotnie w Kremenieczugu i Połtawie za rozmaite grabieże i złodziejstwa, oraz karany więzieniem i pobytem w robotach arezantów.

Nuchim chciał zrazu przekupić żandarmów, lecz to się nie udało.

Badany pierwotnie zaprzeczył swego uczestnictwa w grabieży kantoru Assa, następnie jednak zeznał, iż chociaż nie brał w niej udziału wiedział oś o tem, gdyż przechodząc ulicą około kantoru spostrzegł znajomego swego Mejerę Bituńskiego, oraz kilku innych ludzi, którzy na zapytanie: co tu robicie? zrazu usunęli go cichym, następnie jednak nie mu nie mówiąc, zalecieli czuwać przy bramie, że go później Bituński dał mu owe papiery wartościowe, które przy nim znalezione.

Powołani jednak inni świadkowie zaprzeczyli zeznaniom podsądnego.

Jedną ze służących Assa, Pesia Telikun zeznała, iż widziała go w lozibie innych złoczyńców grabiących kantor.

Przysięgli wynieśli werdykt obwiniający.

Nuchim Czarny za dowiedziony mu napad i grabież, skazanym został na 13 i pół lat ciężkich robót w kopalniach.

Z. K.

Z ostatniej poczty.

Wiedeń 12-go listopada. W Bitolji w samym ognisku handlowym Macedonii, ustanowionym został konsulat serbski. Fakt ten dowodzi, iż Serbia w obec apetytów bułgarskich i greckich na Macedonję zamierza bronić praw swoich do serbskich okręgów tej prowincji.

Berlin 12-go listopada. — W Alzacji i Lotaryngji podczas odjazdu rekrutów, lud rzucił się na strażę, wołano vive la France! oficerowie palaszami wielu ludzi poraniłi.

Poznań 12-go listopada. — Żegluga na Warcie i na Noteci ustala z powodu kry.

Poznań 12-go listopada. — W roku bieżącym wybrano ogółem 6,054 delegatów wybranych a w tej liczbie 2,880 polaków i 3,174 Niemców. Przed trzema laty było 3,294 polaków a 2,876 Niemców, polacy mieli zatem w r. 1885 o 396 wyborów więcej — Niemcy wzrosli w r. b. o 298.

Poznań 13-go listopada. — Dotkniętym tegoroczna powodzią właścicielom domów polecił minister wypłacić tymczasowo z 34 milionowego funduszu państwowego, przeznaczonego na zapomogi dla powodzian, wypłacić pewne zaliczki, zanim nastąpi ostateczne rozstrzygnięcie co do podziału tej sumy. Zaliczka, wyznaczona na miasto Poznań, wynosi 52,000 marek.

Opole 12-go listopada. — Ażeby zapobiedz brakowi robotników we wschodnich pogranicznych prowincjach monarchji pruskiej, dozwolono (jak to niedawno nastąpiło w Poznańskim) i na Szlaskiej granicy, robotnikom z Królestwa szukać zatrudnienia w Prusach. Welno im wszakże przebywać w Prusach czas ściśle określony i tylko w powiatach pogranicznych.

Konstantynopol 12-go listopada. — W. Porta została uwiadomiona, że cesarz Wilhelm udając się w roku przyszłym na ślub greckiego następcy tronu z księżniczką Zofią odwiedzi po drodze Konstantynopol.

Konstantynopol 12-go listopada. — Spis ludności, dokonany w Palestynie, wykazał, iż znajduje się tam obecnie 35,000 żydów.

Ateny 12-go listopada. — W liście własnoręcznym dziejącym z życzenia jubileuszowe cesarzowi Wilhelmowi, wyraża pomiędzy innemi król Jerzy

nadzieję, iż pięć państw bałkańskich pozostanie zawsze zjednoczonych przyjaźnią, która tak bardzo odpowiada ich wspólnym interesom.

Sofja 12-go listopada. — Stronnictwa opozycyjne Karawelowa, Cankowa i Radosławowa porozumiewają się między sobą na tej podstawie, iżby na pewien czas poświęcić swą uwagę tylko sprawie wewnętrznej polityki, nie poruszając sprawy rządu i księcia. Naczelnik bandy rozbójniczej, która plądrowała okolice klasztoru Rylo, Ilija Gradowacz, zginął w walce z żandarmami.

Tripolis 10-go listopada. — Biuro Reutersa donosi. Na zachód oazy darfurskiej przyszło do krwawej bitwy pomiędzy madystami sukańskimi a ludnością miejscową. Pierwsi, pod dowództwem Dianuha, natarli w siłę 70,000 ludzi na miasto Wadai, zostali wszelako ze stratą 3000 ludzi odparci. Madysci ponowili atak i zdobyli Wadai. Sultán zbiegł w góry Ghiri.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 13-go listopada. (Tel. pr. K. W.) — Opublikowana została decyzja komitetu ministrów, ustanawiająca ulgi w opłacie cła od worków, używanych do wywozu zboża drogą lądową. 75% takich worków może być wpuszczane z powrotem bez cła. Wydanie przepisów szczegółowych pozostawiono ministrowi skarbu. (Aj. półn.)

Petersburg 13-go listopada. — (T. A. półn.) — Charkowski okręg wojenny ma być zniesiony. Wchodzące w skład jego gubernje przyłączone będą w następującym porządku: czernihowska, połtawska, kurska i charkowska do okręgu kijowskiego; orłowska, woroneńska do moskiewskiego; powiat szczuczynski, gubernji łomżyńskiej, zaliczony zostaje do wileńskiego okręgu wojskowego; powiat chocimski gubernji besarabskiej z odeskiego do okręgu kijowskiego.

Petersburg 13-go listopada. (T. Aj. półn.) — Grażdanin donosi, że projekt podatku od osób, uwalnianych od służby wojskowej na zasadzie wyciążenia wysokiego numeru, czytany będzie niebawem w radzie państwa. Podatek zamierzono zastosować po raz pierwszy przy poborze w roku 1889-ym.

Wiedeń 13-go listopada. (Tel. pr. K. W.) — Dzienniki tutejsze replikując pruskim dowodzą, iż skoro Francja pokrywa pożyczkę ruską, dowód to najlepszy, że pragnie szczerze pokoju i spodziewa się go. Zresztą uczestniczy także i berliński Mendelsohn.

Wiedeń 13-go listopada. — (Tel. pr. K. W.) — Correspondance de l'Est donosi z Sofji: Przed kilkoma dniami przybył tu agent policji tajnej z Konstantynopola, ażeby ostrzedz księcia Ferdynanda o grożącym mu niebezpieczeństwie; uzbrojeni bowiem zbirówie mieli zagrozić życiu jego i ministrów. (Aj. półn.)

Wiedeń 13-go listopada. (Tel. pryw. K. W.) — Księżna Klementyna koburska i książę Ludwik August (brat starszy ks. Ferdynanda; przyp. red.) powracają tu z Sofji.

Wiedeń 13-go listopada. (Tel. pr. K. W.) — Przybył tutaj były poseł ruski w Londynie, hr. Piotr Szuwałow.

Lwów 13-go listopada. — (Tel. pr. K. W.) — Rozprawa sądowa publiczna w głośnym procesie Kukizowskim odbędzie się stanowiąco w połowie grudnia i potrwa prawdopodobnie 3 dni. Prokurator Girtler sam opracowuje akt oskarżenia w kierunku zbrodni rabunku. W procesie wystąpi 4 obrońców.

Berlin 13-go listopada. — (Tel. pr. K. W.) — Reichsanzeiger ogłasza układ anglo-niemiecki, dotyczący blokady wschodniego wybrzeża Afryki w celu położenia tamy handlowi niewolników i dowozowi broni.

Kiel 13-go listopada. — (Tel. pryw. K. W.) — Książę Henryk wyjechał do Kopenhagi na uroczystość jubileuszową króla Chrystjana.

Londyn 13-go listopada. (Tel. pryw. K. W.) — Według urzędowych oświadczeń, w izbie gmin kredytu na reorganizację i wzmocnienie floty angielskiej

